

T.C.
HAZINE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/20805
GK 74

Sayı :Z-19809844-610- **3756423**
Konu :7/20805 Esas Sayılı Soru Önergesi

06/02/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1555580 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Mersin Milletvekili Sayın Gülcan KIŞ'a ait 7/20805 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: 7/20805 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

Mersin Milletvekili Sayın Gülcan KIŞ'a Ait 7/20805 Esas Sayılı Soru Önergese İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Gülcan KIŞ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Uygulanan dezenflasyon programının nihai hedefi sürdürülebilir, yüksek ve kapsayıcı büyümedir. Türkiye ekonomisi 2024 yılının ilk üç çeyreğinde %3,2 büyümüştür. Bu dönemde inşaat sektörü %8,9, toptan perakende ticaret, ulaştırma ve depolama ile konaklama kalemlerini içeren hizmetler sektörü %2,9 büyürken, imalat sektörü %0,6 daralmıştır.

Bununla birlikte, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde toptan ve perakende ticaret sektörü yıllık %0,3 artışla toplam istihdamın %14,4'ünü, inşaat sektörü yıllık %0,3 artışla yüzde 6,8'ini, imalat sektörü ise yıllık %0,2 azalışla %19'unu oluşturmaktadır.

Deprem sonrası yaşanan sıkıntıları bertaraf etmek, deprem bölgesi dışındaki işletmelere destek vermek, dezenflasyon sürecinden etkilenebilecek sektörlerde istihdamın korunması ve desteklenmesi amacıyla ilgili kurumlarla iş birliği halinde gereken adımları atmak ve KOBİ'lerin finansmana erişimini sağlamak amacıyla, uluslararası kuruluşlarla yakın işbirliği içinde işletmelere uzun vadeli, uygun koşullu krediler sağlanmaktadır. Bu krediler, işletmelerin yatırım projelerinin gerçekleşmesine olanak sağlarken yeşil dönüşüm kapsamında sürdürülebilirliği önceleyen projelerin hızlanmasına da destek vermektedir.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlardan Eximbank ve kalkınma bankaları aracılığıyla KOBİ'lere ve ihracatçılara yönlendirilmek üzere bu yıl içinde yaklaşık 2,3 milyar dolar kaynak sağlanmıştır. Ayrıca, Dünya Bankası ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı işbirliği ile deprem sonrasında mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin canlanmasına destek programı kapsamında bugüne kadar 11 ilde 51.927 işletmeye 16,7 milyar TL destek verilmiştir. Bu kaynakların öncelikle deprem bölgesindeki KOBİ'lerin ekonomik açıdan yeniden toparlanması, gıda güvenliği projeleri, işletmelerin uluslararası ticaret finansmanı, emisyon azaltımı, enerji üretimi ve depolama yatırımlarının desteklenmesi amacıyla kullanılması hedeflenmektedir.

Dünya Bankası ve diğer kalkınma bankaları aracılığıyla 6 Şubat depremleri neticesinde depremden etkilenen illerimizde ortaya çıkan altyapı ve sağlık hizmetleri ihtiyacı, kırsal bölgelerde evleri hasar gören vatandaşlarımızın konutlarının yeniden inşası ile mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelerin ticari faaliyetlerine tekrar başlamaları ve istihdamın korunması amacıyla 2023 yılında yaklaşık 2,8 milyar dolar ve 2024 yılında yaklaşık 2,2 milyar dolar olmak üzere toplam 5 milyar dolar tutarında uygun koşullu finansman sağlanmıştır. 2023 ve 2024 yıllarında bu tutarın yaklaşık 1,9 milyar dolar tutarındaki kısmı KOSGEB, kalkınma yatırım bankaları ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına sağlanmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine destekli kefalet sistemi ile KOBİ'lerimiz öncelikli olmak üzere işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır. Sistem kapsamında, 6 Şubat depremleri sonrası depremden etkilenen illere yönelik olarak 6 Şubat Depremleri İşletme Giderleri Destek Paketi ile 6 Şubat Depremleri Yatırım Destek Paketi yürürlüğe alınmıştır. Bahse konu destek paketleri kapsamında, 27.12.2024 tarihi itibarıyla yaklaşık olarak 16,3 milyar TL kefalet karşılığı 18,3 milyar TL kredi kullandırılmıştır.

Orta Vadeli Program (2025-2027) kapsamında önümüzdeki dönemde KOBİ'lerin kapasite gelişiminin desteklenmesi, yeşil ve dijital dönüşümlerinin sağlanması, küresel değer zincirlerine entegrasyonlarının artırılması amacıyla yapısal reform çalışmaları devam edecektir.

Diğer taraftan, deprem bölgesindeki mükelleflerin yaşadığı sıkıntıları gidermek için afet sonrasında birtakım tedbirler alınmıştır. Bu kapsamda, 10.01.2025 tarih ve 180/2025-1 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya illeri ile Gaziantep ilinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan ve 30.11.2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali sona eren mükelleflerden;

- 2022 yılına ilişkin verilmesi gereken son dönem (özel hesap dönemine tabi mükelleflerin, 2022 yılında sona eren özel hesap döneminin son ayına ait) katma değer vergisi beyannamesinde yer alan teslim ve hizmetlerin karşılığını teşkil eden bedelin (kümülatif) tutarı 2.500.000 TL'nin altında olan,

- 01.01.2023 ila 06.02.2023 tarihleri arasında işe başlayan ve 30.11.2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali sona eren,

- Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti olmayıp 2022 takvim yılında sadece gayrimenkul sermaye iradı, ücret, menkul sermaye iradı, diğer kazanç ve iratlar yönünden gelir vergisi mükellefi olan mükelleflerden mücbir sebep hali 30.11.2024 tarihi itibarıyla sona eren

mükelleflerin mücbir sebep hali 31 Mayıs 2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

Buna göre, mücbir sebep halinin başladığı tarihten mücbir sebep halinin sona ereceği tarihe kadar verilmesi gereken;

- Gelir vergisi stopaj beyannameleri, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, damga vergisi beyannamesi ile diğer aylık ve üç aylık olarak verilen beyanname ve bildirimlerin süresi 31 Temmuz 2025'e kadar,

- KDV beyannameleri ile Ba-Bs Bildirimlerinin süresi 30 Haziran 2025'e kadar,

- Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinin süresi 31 Temmuz 2025'e kadar

uzatılmıştır.

Mücbir sebep hali uzatılan mükellefler, 2023 ve 2024 yıllarında verilmesi gereken geçici vergi beyannameleri ile 2025 yılı birinci geçici vergi dönemine ilişkin geçici vergi beyannamelerini vermeyeceklerdir.

Buna ek olarak, mükelleflerin deprem tarihi itibarıyla taksit ödemeleri devam eden 7256 ve 7326 sayılı yapılandırma kanunlarının taksit ödeme sürelerine yönelik çeşitli düzenlemeler yapılmış, 6831, 7405, 7918, 8515 ve 9078 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ile mücbir sebep hali ilan edilen yerlerdeki vergi dairelerine borçlu olanların, anılan Kanunlar kapsamında ödenmesi gereken ve mücbir sebep halinin devam ettiği süreye rastlayan taksitlerinden (ödeme süresinin son günü mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe rastlayan taksitler dâhil); birincisinin ödeme süresi; mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayda, sonraki taksitlerin ödeme süreleri de bu ayı takip eden aylık dönemler halinde ödenmek üzere uzatılmıştır.

Öte yandan, 2024 yılında 213 bin esnaf ve sanatkâr, 104 milyar TL Hazine destekli kredi imkânı kullanmıştır. Söz konusu kredilere 37,7 milyar TL faiz desteği sağlanmıştır. Bu çerçevede, güncel ekonomik ihtiyaçlar Bakanlığımızca sürekli olarak değerlendirilmekte ve ihtiyaç görülmesi halinde yeni destek paketleri hayata geçirilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar Ticaret Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.